

BOLLEBYGDS
KOMMUN

Mål – och budget 2020-2022

Majoritetens förslag

2019-10-07

Förord

Mål-, vision- och budgetförslag från Folkets Röst, Moderaterna, Centerpartiet, Kristdemokraterna och Liberalerna i samarbete.

Liksom övriga kommunsverige står Bollebygds kommun inför väsentliga utmaningar. För 2020 budgeteras ett väsentligen försämrat resultat. Vi saknar finansiella reserver att möta underskott i verksamheterna. Under tidigare verksamhetsår har vinstmedel allokaterats till verksamheter som prognosticerat eller visat underskott. Vinstmedel har inte avsatts i reserver för att möta sämre tider. Det är den verklighet vi lever i.

Vi i majoriteten vill styra med kvalité och verksamheterna i fokus; vi ska äga frågorna och arbeta preventivt, inte reaktivt. Kommunen måste återta kontrollen över tillväxten, verksamheterna och ekonomin. För att nå dit krävs tydlighet i uppföljning och kontroll, men också att rätt förutsättningar är givna från början. Arbetet med att ta fram de grundläggande förutsättningarna beskrivs i följande stycke. En långsiktig planering fordrar även tillförlitlig styrning och kontroll av verksamheterna. Vi arbetar därför på att se över verksamheterna för att om möjligt undvika att underskott uppstår. Målsättningen är att vi under mandatperioden ska få budget att harmoniera med resultat. Vi planerar över tid för en årlig befolkningstillväxt mellan 1,2 och 1,5 % och ett resultat på 3 % av skatter och generella statsbidrag. På så vis tror vi att kommunen kan möta invånarnas berättigade behov av service och trygghet.

Under året har inledande arbete utförts med framtagandet av vision Bollebygd 2030. Arbetet beräknas kunna utföras under kommande år. Utifrån detta har förslag till följande styrdokument utarbetats: en justerad styrmodell för de ekonomiska processerna, en miljöstrategi, en hållbarhetspolicy och en näringslivsstrategi. Arbetet med att implementera dessa i kommunen kommer att inledas under 2020. Arbetet med att ta fram en ny översiktsplan har inletts. Vi har under året delat Bildnings- och omsorgsnämnden till en Utbildningsnämnd och en Socialnämnd för att på så sätt öka insynen och kontrollen. Med hänsyn till de underskott som verksamheterna visat under innevarande år, kan man dra den slutsatsen att fissionen var rätt väg att gå.

För oss är privata alternativ en tillgång och komplement, inte en konkurrens med kommunens verksamhet. **Utbildningsnämnden har reviderat riktlinjerna för fristående verksamheter.** Ett gott samarbete med lokala föreningar, näringsliv och privata initiativ främjar god service

och en livskraftig kommun i alla dess delar. Kontakterna med det lokala närings- och föreningslivet har intensifierats under året. Kontakter har hållits med flera privata aktörer för utreda i den mån de kan bidra till våra kommunala verksamheter. Målet är näringslivets uppfattning om kommunen som en relevant samtalspartner väsentligen ska förbättras. Årets höjda näringslivsranking tyder på att vi är på rätt väg.

Detta är vår första egentligen egna budget. Vi som styr kommunen består av ett antal partier med egna ideologier, önskemål och tankar. Samarbetet fordrar dialog och kompromisser. Detta ger oss en ökad flexibilitet och möjlighet till eftertanke. Åtgärderna som beskrivs ovan kan inte genomföras på kort tid, utan kräver långsiktigt arbete. Vi ser med tillförsikt att vi har förutsättningarna att fastställa visionen Bollebygd 2030, en ordnad planerad ekonomi med fullgoda verksamheter under mandatperioden.

Bollebygd, den 1 oktober 2019

Folkets Röst, Moderaterna, Centerpartiet, Kristdemokraterna, Liberalerna

Kommunfullmäktige föreslås besluta att fastställa Mål – och budget för Bollebygds kommun 2020 – 2022 (FR, M,C, KD, L)

Vision och mål

Arbete har inletts med att revidera tidigare vision Bollebygd 2025 till "Bollebygd 2030". Huvuddragen i visionen beskrivs nedan. Den nuvarande vision Bollebygd 2025 gäller till dess den nya visionen antagits.

Bollebygd - kommunen där vi bor bra och lever länge

Bollebygd med 12 000 invånare är en attraktiv kommun. I Bollebygd är människorna trygga, stolta, självständiga, men också mycket måna om gemenskapen. Entreprenörsandan är ett signum för den trevliga kommunen. Snabba och miljövänliga förbindelser till Göteborg, Borås, Landvetter flygplats och Göteborgs Hamn gör Bollebygd till en plats nära världen.

Enkel vardag och bra utbud av samhällsservice

Boende i Bollebygd ingår i en av Sveriges största arbetsmarknadsregioner. Det lilla samhället gör vardagen enkel. Med ett levande centrum, mångfald i boendeformer, böljande landskap och bra utbud av samhällsservice känns det härligt att bo i Bollebygd.

Värdegrund

Vi har en gemensam värdegrund som vi vill förmedla. Vi vill att kommunen ska under mandatperioden verka för ökad öppenhet, närhet till invånarna och väsentligen utökad medborgardialog. Kommunens verksamhet ska i alla delar genomsyras av grundprincipen att vi är till för de som bor och arbetar i Bollebygds kommun. Det är skattebetalarna som är vår uppdragsgivare. Samtidigt måste vi värna om våra medarbetare. Utan deras arbetsglädje och insatser kommer värdegrunden inte nås.

Härutöver vill vi att kommunen ska uppmuntra privata initiativ och alternativa former för offentligt finansierade verksamheter.

Övergripande mål

Inledande principer:

Kommunfullmäktige utövar styrning genom att besluta om kommunens vision, övergripande mål, övergripande strategier, strategiskt inriktningsdokument, mål för god ekonomisk hushållning, driftbudgetramar samt investeringsbudgetar för styrelse och nämnder.

Under mandatperioden föreskrivs övergripande mål nedan. Nämnderna ska arbeta för att uppfylla de övergripande målen genom att bryta ner dem till ett eller flera nämndspecifika mål om nämnden anser att det övergripande målet är relevant för verksamheten.

Nämnderna ges frihet att inom ramen för de övergripande målen själva utfärda mål som uppfyller kraven på att vara specifika, mätbara, accepterade, realistiska och tidsbegränsade (SMARTa mål).

Övergripande Mål:

1. Arbete och företagande

1. Det ska vara enkelt att bedriva näringsverksamhet i Bollebygd.

Förklaring: Kommunen ska verka för att näringsidkare som bedriver eller vill starta verksamhet i Bollebygds kommun ges de skäligen förutsättningar, råd och anvisningar som fordras för verksamhetens bedrivande.

2. Kommunen ska vara en attraktiv och bra arbetsgivare.

3. Delaktighet

Förklaring: Kommunen ska eftersträva högt arbetsdeltagande och möjliggörasyssetning efter förmåga.

.

2. Trygghet, uppväxt och åldrande

1. Invånarna i kommunen ska uppskatta att bo i hela kommunen.

Förklaring: Invånarna ska känna sig trygga. De ska ha frihet att välja boende i livets alla skeenden.

2. Invånarna ska känna förtroende för kommunens samhällsservice.
3. Eleverna i Bollebygds kommun ska ha uppnått fullföljda studier (fullgjorda gymnasiestudier)

3. Miljösmart kommun

1. Kommunen ska efterleva av kommunen uppsatta miljö- och hållbarhetsmål.

Uppdrag

Samhällsbyggnadsnämnden ges i uppdrag att utreda hur en insamling av textilier på Råssa åvc skulle kunna genomföras med syfte att nå så högt upp i avfallstrappan som möjligt för även uttjänta textila produkter.

Kommunstyrelsen ges i uppdrag att tillse att kostnader för lokaler, tjänstebilar o dyl allokeras till den förvaltning som står för nyttjandet.

Samhällsbyggnadsnämnden ges i uppdrag att utreda laddinfrastruktur för eventuell övergång till elektrisk drift av tjänstebilar i kommunen.

Samtliga nämnder åläggs uppgiften att effektivisera sina verksamheter utan avkall på service, t e x genom att utvärdera synergier mellan dels förvaltningar i kommunen, dels med andra kommuner.

Mål för god ekonomisk hushållning

Kommunallagen stadgar att varje kommun ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning ska anges för verksamheten. Utöver detta ska finansiella mål anges. I regeringens proposition 2004/05:100 ges följande tolkning av begreppet "god ekonomisk hushållning":

"Varje generation bör bära kostnaden för den service som generationen själv beslutat om och själv konsumerar."

Genom att formulera tydliga mål har de förtroendevalda möjlighet att staka ut den politiska färdriktningen. För att kunna följa upp om verksamheten är effektiv eller inte krävs att det av nämnderna formuleras mål som är tydliga och mätbara. De mål som anges för verksamheten står i relation till de ekonomiska resurser som ställs till förfogande. En god finansiell ställning är viktigt för en kommun eftersom det ger en rimlig handlingsfrihet. Planperiodens resultat kombinerat med en hög investeringsnivå medför att Bollebygds finansiella ställning försvagas. I det längre perspektivet är dock målsättningen fortsatt att stärka kommunens finansiella ställning.

- Det ekonomiska resultatet ska över mandattiden motsvara 3 % av skatteintäkter och generella statsbidrag.
- Över samma tid ska minst 40 % av kommunens skattefinansierade investeringar och exploateringar finansieras med egna medel.

Kommunens verksamhet ska bedrivas så att hemmaplanslösningar eftersträvas utifrån ett långsiktigt socialt och ekonomiskt försvarbart perspektiv.

Ekonomi

Intäkter under planperioden 2020-2022

En avgörande faktor för intäkternas storlek är antalet invånare i kommunen. Antalet invånare beräknas uppgå till 9 450 den 1:e november 2019, vilket motsvarar en ökning med 47 invånare jämfört med 1:e november 2018. Prognostiserade intäkter har tagits fram med hjälp av Sveriges kommuner och landstings (SKL) beräkningsmodell för skatter och statsbidrag. Som grund för budget används SKL:s intäktsprognos från 2019-10-01. Den skattesats som ligger till grund för beräkningen är 21:59.

Tabell 1: Skatter och generella statsbidrag 2020-2022

År	2020	2021	2022
Invånare, 1 nov föregående år	9 450	9 540	9 650
Utveckling skatteunderlag %	2,5 %	3,2 %	3,9 %
Förvärvsinkomster, skattekrönor	2 209 000	2 273 000	2 362 000
Skattesats	21,59	21,59	21,59
Skatteintäkt, tkr	476 930	490 761	509 901
Inkomstutjämning, tkr	64 159	66 009	68 595
Regleringsbidrag/ avgift, tkr	9 850	11 507	9 924
Kostnadsutjämning, tkr	-2 952	-2 977	-3 001
Införandebidrag, tkr *	7 327	3 216	203
LSS-utjämning tkr	-2 268	-2 287	-2 305
Kalkyl Kommunal fastighetsavgift, tkr	19 483	19 483	19 483

Slutavräkning, prel,tkr	-1 329		
Del av välfärdsmiljarderna,tkr	1 416		
Summa skatter och statsbidrag, tkr	572 617	585 712	602 799

Då osäkerheten om hur stort statsbidrag som kommunen kan komma att erhålla under året är stor har vi av försiktighetsskäl beräknat intäkterna till **571,0 Mkr.**

*) Bollebygd är en av de kommuner som förlorar på det nya utjämningsystemet, detta kompenseras av ett så kallat införandebidrag som successivt trappas ner under en treårsperiod.

Driftbudgetramar 2020

Aktuell budget

Budgetmodellen har sin start i den aktuella budgetramen som är beslutad för respektive nämnd föregående år i kommunfullmäktige i november med beaktande av de äskanden som framställts under året.

Befolkningsförändringar

Utbildningsnämnden och socialnämnden kompenseras för förändrade volymer inom sina respektive verksamheter.

För att beräkna ramförändringens storlek används en modifierad enhetskostnad för respektive verksamhet. Enhetskostnaderna korrigeras avseende så kallade overheadkostnader och i vissa fall även lokalkostnader. Tanken är att en ökning

eller minskning av verksamhetens volym inte automatiskt för med sig ökade eller minskade kostnader för administration, ledning och lokaler. Detta medför att eventuella förändringar i lokalbehov till följd av volymförändringar hanteras särskilt. I nedanstående tabell framgår vilka prestationer som är till grund för utbildnings- och socialnämnden.

Tabell 2: Aktuella prestationer i budgetramar 2020

Prestationer	2019	Förändring	2020
Förskola	575	-15	560
Fritidshem	563	7	570
Förskoleklass	133	4	137
Grundskola	1 173	37	1 210
Grundsärskola		10	10
Gymnasieskola inkl gymnasiesär	343	22	365
Hemtjänstärenden	220	10	230
Särskilt boende	86	2	88
Boende unga LSS	3	0	3
Boende vuxna LSS	21	1	22
Daglig verksamhet	27	3	30

Förslag till prioriteringar

För ökad satsning på digitalisering avsätts 1,0 Mkr till kommunstyrelsen som ett fortsatt steg mot en effektivare verksamhet. Medlen kan nyttjas inom samtliga verksamheter efter prioritering av KSAU. Liksom tidigare avsätts 1,0 Mkr på investeringsbudgeten. Kommunstyrelsen bedöms kunna inbespara medel till följd av bl a omallokering av fastighetskostnader, varför någon ytterligare förstärkning inte bedöms erforderlig.

För att stärka Socialnämnden tillför vi medel till IFO, försörjningsstöd, hemtjänst samt kompetensutveckling och volymökningar med sammanlagt drygt 10 Mkr jämfört med 2019 års budget.

Utbildningsnämnden kommer att vidkännas generella volymökningar och ett ökat stöd för elever med stödbehov. Vidare eftersträvas att i förskolan ska barngruppernas storlek minskas. Därför tillför vi nämnden ytterligare drygt 13 Mkr, varav 1,5 Mkr ska användas till elever med stödbehov och 2 Mkr till minskade barngrupper förskolan. Nämnden erhåller även 300 tkr för att dela ut som bidrag för fritidsföreningarnas behov av investeringar under året.

Inom Samhällsbyggnadsnämnden läggs bredbandsutbyggnaden som en driftskostnad, vilket är nytt för 2020, och ytterligare förstärkningar av verksamheten med sammanlagt 1,4 Mkr.

Ofördelad budget

Här reserveras medel avsedda för att kompensera för oförutsedda kostnader dock inte volymökningar. Rutinen för att erhålla medel ur denna ofördelade budget är att framställan ska lämnas till kommunstyrelsen i god tid före bokslut så att beslut hinner tas innan bokslut behandlas i respektive nämnd. Här reserveras även medel för nämnder att söka för insatser som initialt kräver en kostnad med på kort eller lång sikt genererar en kostnadsminskning. Rutinen för att erhålla medel är att framställan ska till kommunstyrelsen i god tid. För år 2020 finns medel avsatta för ofördelad budget med 4000 tkr.

Lönerörelse

Här reserveras medel kommuncentralt för den kommande lönerörelsen. I budget 2020 uppgår indexeringen för löner till 2,5 procent totalt för kommunen. Denna indexering innebär ett utrymme varierande lönenivåer beroende på prioriteringar av olika yrkesgrupper.

Räntenetto

Här budgeteras kostnader för räntenetto som uppstår med anledning av bland annat lånefinansiering.

Index och förändringsupdrag

2020 sätts såväl index som förändringsfaktorn till 0 för samtliga nämnder.

Tabell 3: Driftbudgetramar 2020 (tkr)

Nämnd	Budget 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022
Kommunfullmäktige	-1 417	-1 417		
Jävsnämnd	-70	-50		
Revision	-816	-791*)		
Valnämnd	-180	-20		
Överförmyndare	-780	-780		
Samhällsbyggnadsnämnden	-36 602	-38 000		
Socialnämnden	-165 468	-176 000		
Utbildningsnämnden	-258 917	-272 000		
Kommunstyrelsen	-55 342	-54 000		
<i>Summa nämnder</i>	<i>-519 592</i>	<i>-543 058</i>		
Ofördelad budget	-2 000	-4 000		
Löneökningssmedel	-9 000	-8 600		
Pensioner	-4 000	-4 000		
Räntenetto	-2 700	-2 700		
<i>Summa kostnader</i>	<i>-537 772</i>	<i>-562 358</i>	-584 000	603 000
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	550 000	571 000	590 000	609 000
Årets resultat	12 228	8 642	6 000	6 000

*) Budgeten för revisionen fastställs av fullmäktiges presidium

- I budget 2019 ingår inte de tilläggsanslag som under året beviljades till utbildningsnämnden och socialnämnden

- I budget 2019 ingår inte de löneökningsmedel som fördelades till respektive nämnd i augusti.
- För åren 2021 och 2022 anges endast en total nettokostnad, dvs ingen fördelning per nämnd.

Resultaträkning 2020-2022

Tabell 4: Resultaträkning 2020-2022

Belopp i tkr	Budget 2020	Prognos 2021	Prognos 2022
Verksamhetens intäkter	123 042		
Verksamhetens kostnader	-657 700		
Avskrivningar	-25 000		
Jämförelsestörande poster	0		
Verksamhetens nettokostnader	-559 658		
Skatteintäkter	477 800		
Generella statsbidrag och utjämning	93 200		
Finansiella intäkter	0		
Finansiella kostnader	-2 700		
Resultat efter skatteintäkter och finansnetto	8 642		
Extraordinära poster	0	0	0
Årets resultat	8 642	6 000	6 000

Tabell 5: Balansbudget och finansieringsbudget 2020-2022 (tkr)

TILLGÅNGAR	Budget 2020	Prognos 2021	Prognos 2022
------------	----------------	-----------------	-----------------

Anläggningstillgångar	560 642	773 203	971 203
Omsättningstillgångar	115 000	110 439	106 439
SUMMA TILLGÅNGAR	675 642	883 642	1 077 642
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Eget kapital vid årets början	286 000	294 642	300 642
Ändrad redovisningsprincip	0	0	0
Årets resultat	8 642	6 000	6 000
Summa eget kapital	294 642	300 642	306 642
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner	28 000	30 000	32 000
Summa avsättningar	28 000	30 000	32 000
Skulder			
Långfristiga skulder	273 000	473 000	659 000
Kortfristiga skulder	80 000	80 000	80 000
Summa skulder	353 000	553 000	739 000
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	675 642	883 642	1 077 642

Finansieringsbudget 2020-2022

Tabell 6: Finansieringsbudget 2020-2022 (tkr)

	Budget 2020	Prognos 2021	Prognos 2022
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Årets resultat	8 642	6 000	6 000
Justering för av - och nedskrivningar	25 000	26 000	27 000
Justering för gjorda avsättningar	0	0	0
Justering för ej likviditetspåverkande poster	0	0	0
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	33 642	32 000	33 000
Förändring av rörelsekapital			
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	0	0	0
Ökning/minskning förråd och lager	0	0	0
Ökning/minskning kortfristiga skulder	0	0	0
Förändring av rörelsekapital			

Kassaflöden från den löpande verksamheten	33 642	32 000	33 000
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Investering i materiella tillgångar	-114 000	-132 500	-288 500
Försäljning av materiella tillgångar	0	0	0
Investering i finansiella tillgångar	0	0	0
Försäljning av finansiella tillgångar	0	0	0
Kassaflöden från investeringsverksamheten	-114 000	-132 500	-288 500
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Förändring långfristiga skulder	65 000	90 000	250 000
Ökning av långfristiga fordringar	0	0	0
Kassaflöden från finansieringsverksamheten	65 000	90 000	250 000
Årets kassaflöde	-15 358	-10 500	-5 500
Likvida medel vid årets början	60 000	44 642	34 142
Likvida medel vid årets slut	44 642	34 142	28 642

Investeringsbudget 2020

Vi vill inleda med en allmän förklaring på hur vi ser på investeringar.

En investering är en större kapitalinsats som leder till någon form av avkastning eller annan nytta. Den innebär en ekonomisk hantering under ett eller flera år i form av ränta och avskrivning (driftskostnad).

Investeringsbudgeten beslutas av fullmäktige och nämnderna får budgetmedel för att täcka kostnader för avskrivningar och intern ränta. Uppföljning av investeringsanslag sker i uppföljningsrapport per april och oktober samt i delårsrapporten.

Inför beslut om investering ska även utvärderas de konsekvenser av investeringen, såsom anslutande kostnader och intäkter. I förekommande fall ska ökade respektive minskade följdskostnader beaktas.

Ombudgetering av investeringsanslag mellan år kan ske om det finns särskilda skäl och beslutas av kommunfullmäktige i samband med behandlingen av årsredovisningen. Särskilda skäl kan till exempel vara att ett projekt har senare- eller tidigarelagts.

Tabell 7 Utveckling av låneskuld 2020-2022 (tkr)

	Ingående låneskuld	2020	2021	2022
Upptagande av nya lån		65 000	90 000	250 000
Total låneskuld tkr	195 000	260 000	350 000	600 000

Investeringsbudget (inklusive exploateringar) 2020 samt plan för 2021-2022, belopp tkr

Nämnd/ verksamhet	2020	2021	2022	totalt
Samhällsbyggnadsnämnden, sakttefinansierad verksamhet	43 500	63 500	153 500	
varav Fastighet	40 000	60 000	150 000	
varav Gata	1 500	1 500	1 500	
varav övrigt	2 000	2 000	2 000	
Kommunstyrelsen	28 500	27 000	27 000	
varav Strategiska markinköp	25 000	25 000	25 000	
varav övrigt	3 500	2 000	2 000	
Utbildningsnämnden	1 500	1 500	1 500	
Socialnämnden	1 000	1 000	1 000	
Delsumma skattefinansierad verksamhet	74 500	93 000	183 000	
Samhällsbyggnad, avgiftsfinansierad verksamhet				
Renhållning	500	500	500	
VA	14 000	14 000	80 000	
Delsumma avgiftsfinansierad verksamhet	14 500	14 500	80 500	
Exploateringar	25 000	25 000	25 000	
Summa exploateringar	25 000	25 000	25 000	
Totala investeringar och exploateringar	114 000	132 500	288 500	

Kommentar: Fr o m 2020 budgeteras inte varje enskilt objekt utan endast en totalram per verksamhet/ nämnd.

Avseende strategiska markinköp ska beloppet uppfattas som en ofördelad post, innebärande att inköp till beloppet kan komma att göras under 2020.

konkretiseras av

Investeringsbudgeten för fastigheter och övriga poster

respektive nämnd i samband med antagandet av detaljbudgeten.